

Sensibiliseringsvragenlijst

Europese Commissie
Directoraat-Generaal Ondernemingen

1. Inleiding

Deze vragenlijst zal u helpen om na te denken over de inspanningen die uw bedrijf levert op het vlak van verantwoord ondernemerschap, aan de hand van vragen over de mogelijke manieren om uw activiteiten op een rendabele en doordachte manier te verbeteren. De vragenlijst zal u ook helpen om verdere acties te bepalen die u kunt ondernemen om uw bedrijf, zijn reputatie en zijn prestaties kracht bij te zetten.

Het invullen van de vragenlijst mag niet meer dan tien minuten in beslag nemen. Duid de antwoorden aan die het best van toepassing zijn op u en uw bedrijf, aangezien de vragenlijst bestemd is voor uw eigen gebruik. Er zijn geen juiste of foute antwoorden – het is veeleer de bedoeling dat u aan de hand van de vragen te weten komt welke mogelijke acties u kunt ondernemen. Eens u de vragenlijst ingevuld hebt, bewaart u ze voor later gebruik. U moet ze niet afgeven en ze wordt niet ingezameld door de organisatoren van het evenement.

2. Werkplaatsbeleid

1. Moedigt u uw werknemers aan om echte vaardigheden te ontwikkelen en carrières op lange termijn uit te bouwen (bv. via een prestatiebeoordelings- of een opleidingsplan)?
Ja ☐ Neen ☐ Deels ☐ Weet niet ☐ Niet van toepassing ☐
2. Is er een actieplan om te garanderen dat de juiste stappen worden gezet tegen alle vormen van discriminatie, zowel op de werkplaats als bij de rekrutering (bv. tegen vrouwen, etnische groepen, gehandicapten enz.)?
Ja ☐ Neen ☐ Deels ☐ Weet niet ☐ Niet van toepassing ☐
3. Pleegt u overleg met werknemers over belangrijke onderwerpen?
Ja ☐ Neen ☐ Deels ☐ Weet niet ☐ Niet van toepassing ☐
4. Beschikt uw bedrijf over geschikte voorzieningen inzake gezondheid, veiligheid en welzijn die voldoende bescherming bieden voor uw werknemers?
Ja ☐ Neen ☐ Deels ☐ Weet niet ☐ Niet van toepassing ☐
5. Heeft uw bedrijf oog voor een goed evenwicht tussen het beroeps- en het privé-leven aan de werknemers, bijvoorbeeld door flexibele arbeidsuren te hanteren of de werknemers de mogelijkheid te bieden om van thuis uit te werken?
Ja ☐ Neen ☐ Deels ☐ Weet niet ☐ Niet van toepassing ☐

Hoe een goed werkplaatsbeleid kan bijdragen tot het succes van uw onderneming

Het succes op lange termijn van uw bedrijf en uw bekwaamheid als efficiënte ondernemer zijn vaak afhankelijk van de kennis, de vaardigheden, het talent, de innovatieve creativiteit en – vooral – de motivatie van uw werknemers. Naarmate uw bedrijf groeit, hebt u mensen nodig waarop u kunt vertrouwen en aan wie u taken kunt delegeren, zodat u het bedrijf kunt versterken.

De naleving van de wetgeving betreffende tewerkstelling en gezondheid en veiligheid op de werkplaats kan dan wel garanderen dat u tegemoetkomt aan de basisbehoeften van uw werknemers, maar een zichtbaar engagement ten opzichte van de verbetering van hun jobtevredenheid, hun carrièreontwikkeling en hun persoonlijk welzijn zal aantonen dat u hen echt waardeert als individuen – en dat u hun bijdrage aan uw bedrijf op prijs stelt. Door de werknemers actief bij alles te betrekken, zult u veel meer terugkrijgen in termen van ideeën, engagement en loyaliteit – wat uw doeltreffendheid als ondernemer verbetert.

De werknemers vormen de frontlinie in de meeste bedrijven, en ze zien vaak eerder dan u problemen – en oplossingen. Door te garanderen dat ze de waarden en de werkwijze van uw bedrijf begrijpen en door hen ideeën te laten aanreiken, zullen ze u helpen om de veranderingen beter te beheren naarmate uw bedrijf evolueert.

Hierna volgen een aantal tips om goede ‘interne partneriaten’ aan te gaan met uw werknemers:

- zorg ervoor dat er een vertrouwensrelatie heerst tussen managers en werknemers;
- overleg met uw werknemers over bedrijfsaangelegenheden (indien dit nuttig is), en laat hen meewerken aan zaken die belangrijk zijn voor het bedrijf; en
- denk eens na welke voordelen carrièreontwikkeling en vaardighedenopleiding voor individuele werknemers op lange termijn kan inhouden voor uw bedrijf.

Doeltreffende interne partnerschappen resulteren ook in relaties die de flexibiliteit en de voeling met uw bedrijf en de kennisuitwisseling tussen de werknemers bevorderen. Gemotiveerd personeel leidt vaak tot een stabiel, tevreden personeelsbestand – en helpt om een goede reputatie op te bouwen voor het bedrijf.

3. Milieubeleid

6. Hebt u geprobeerd om de milieu-impact van uw bedrijf te beperken in termen van:				
○ energiebeheer?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
○ afvalbeperking en recyclage?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
○ pollutiepreventie (bv. lucht- en wateremissie, lozingen, lawaai)?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
○ bescherming van de natuurlijke omgeving?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
○ duurzame transportopties?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
7. Kan uw bedrijf besparen door zijn milieu-impact te beperken (bv. door te recycleren, door het energieverbruik te verlagen, door pollutie te voorkomen)?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
8. Overweegt u de potentiële milieu-impact als u nieuwe producten en diensten ontwikkelt (bv. energieverbruik evalueren, recycleerbaarheid of veroorzaking van pollutie)?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
9. Verstrekt uw bedrijf duidelijke en nauwkeurige milieu-informatie met betrekking tot zijn producten, diensten en activiteiten aan klanten, leveranciers, de lokale gemeenschap enz.?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
10. Kunt u manieren bedenken waarop uw bedrijf de duurzaamheid van zijn producten en diensten zou kunnen aanwenden om een concurrentievoordeel te behalen (bv. recycleerbaarheid van producten, efficiënt energiegebruik enz.)?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐

Hoe een goed milieubeleid kan bijdragen tot het succes van uw onderneming

De achteruitgang van het milieu is tegelijkertijd een wereldwijd en een lokaal probleem dat de hele maatschappij steeds meer zorgen baart – en dus ook uw klanten. Bovendien houden goede milieuprestaties vaak financiële voordelen in. Efficiënt energiegebruik, preventie van pollutie, beperking van afval en recyclage kunnen stuk voor stuk resulteren in aanzienlijke kostenbesparingen voor het bedrijf, alsook in andere voordelen zoals de overeenstemming met milieuregulerings, betere relaties met de lokale gemeenschap, een grotere motivatie voor uw werknemers en een grotere klantentrouw. Al deze voordelen dragen duidelijk bij aan de duurzaamheid op lange termijn en het succes van uw bedrijf.

Alle bedrijven – ongeacht hun omvang of hun sector – kunnen een positieve en negatieve impact hebben op het milieu. Een negatieve impact vloeit voort uit het rechtstreekse of onrechtstreekse verbruik van energie en hulpmiddelen, de productie van afval en verontreinigende stoffen en de vernietiging van habitats.

Hoewel het potentieel om de negatieve milieu-impact te verkleinen mogelijk beperkt kan zijn in kleinere bedrijven, kan elk bedrijf zijn steentje bijdragen door het energieverbruik te beperken, minder afval te produceren en materialen te recyclen. Zelfs geringe verbeteringen kunnen een groot verschil maken in combinatie met de inspanningen van andere bedrijven.

4. Marktbeleid

11. Heeft uw bedrijf een beleid om de eerlijkheid en kwaliteit te garanderen van al zijn contracten, transacties en reclames (bv. een fair aankoopbeleid, voorzieningen inzake consumentenbescherming enz.)?	Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
12. Verstrekt uw bedrijf duidelijke en nauwkeurige informatie en labels met betrekking tot producten en diensten, met inbegrip van de naverkoopverplichtingen?	Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
13. Garandeert uw bedrijf dat de facturen van de leveranciers tijdig betaald worden?	Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
14. Heeft uw bedrijf een procedure om doeltreffende feedback, overleg en/of dialogen te garanderen met klanten, leveranciers en andere mensen met wie u zakendoet?	Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
15. Zorgt uw bedrijf ervoor dat klachten van klanten, leveranciers en zakenpartners geregistreerd en opgelost worden?	Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
16. Werkt uw bedrijf samen met andere bedrijven of andere organisaties om de problemen met betrekking tot verantwoord ondernemerschap aan te pakken?	Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐

Hoe een goed marktbeleid kan bijdragen tot het succes van uw onderneming

Bedrijven zijn eigenlijk 'menselijke' organisaties die vertrouwen op een web van interne en externe relaties die cruciaal zijn voor de wederzijdse welvaart. De manier waarop deze werkrelaties beheerd worden, is vaak cruciaal voor het succes van een bedrijf. Het onderhouden van goede relaties met klanten en leveranciers levert voor alle partijen voordelen op.

Goede netwerking is essentieel om succes te boeken. Als u de prestaties van uw bedrijf op een snelle manier wilt verbeteren, kunt u ervaringen uitwisselen met leveranciers, klanten, andere gelijkgestemde bedrijven en lokale bedrijfsorganisaties. Er zijn veel voorbeelden van goede werkwijzen die u kunnen helpen om uw bedrijfsdoelstellingen te realiseren. U kunt misschien ook andere bedrijven helpen door uw ervaringen met hen uit te wisselen.

Om de reputatie van uw bedrijf in stand te houden, is het belangrijk dat u consistent 'juist handelt' bij al uw werkrelaties. In de praktijk kunt u een goede reputatie opbouwen door de klanten tevreden te stellen, door facturen tijdig te betalen en door u te houden aan een ethische gedragscode. Deze reputatie is cruciaal om uw succes op de markt te garanderen.

5. Gemeenschapsbeleid

17. Biedt uw bedrijf opleidingskansen aan mensen uit de lokale gemeenschap (bv. stages of werkervaringen voor jongeren of minderbegunstigde bevolkingsgroepen?)
Ja ☐ Neen ☐ Deels ☐ Weet niet ☐ Niet van toepassing ☐
18. Hebt u een open dialoog met de lokale gemeenschap over nadelige, controversiële of gevoelige problemen waarbij uw bedrijf betrokken is (bv. ophoping van afval buiten uw lokalen, voertuigen die wegen of voetpaden versperren)?
Ja ☐ Neen ☐ Deels ☐ Weet niet ☐ Niet van toepassing ☐
19. Probeert uw bedrijf lokaal aankopen te verrichten?
Ja ☐ Neen ☐ Deels ☐ Weet niet ☐ Niet van toepassing ☐
20. Worden uw werknemers aangemoedigd om deel te nemen aan activiteiten van de lokale gemeenschap (bv. door werktijd en knowhow van werknemers ter beschikking te stellen of andere praktische hulp)?
Ja ☐ Neen ☐ Deels ☐ Weet niet ☐ Niet van toepassing ☐
21. Verleent uw bedrijf regelmatig financiële steun aan activiteiten en projecten van de lokale gemeenschap (bv. liefdadigheidsgiften of sponsoring)?
Ja ☐ Neen ☐ Deels ☐ Weet niet ☐ Niet van toepassing ☐

Hoe een goed gemeenschapsbeleid kan bijdragen tot het succes van uw onderneming

Er is een duidelijk verband tussen een gezond en rendabel bedrijf en het welzijn van de gemeenschap er rond. De meeste kleine ondernemingen maken integraal deel uit van hun gemeenschap en zijn actief betrokken bij lokale projecten en activiteiten. Dergelijke bedrijven genieten voordelen zoals:

- kostbare netwerking en relaties met andere lokale bedrijven;
- grotere erkenning en achting door klanten;
- betere bedrijfsreputatie; en
- betere personeelsrekrutering en minder personeelsverloop.

Een goede buur zijn houdt meer in dan alleen respect hebben voor anderen in uw onmiddellijke nabijheid. De gemeenschapsondersteuning kan alles omvatten wat voordelen inhoudt voor de gemeenschap, zoals sponsoring of de terbeschikkingstelling van tijd en knowhow. Het kan gaan om deelname aan lokale sport-, onderwijs- of cultuurinitiatieven. Helpen om maatschappelijke problemen zoals misdaadpreventie of langdurige werkloosheid aan te pakken in uw lokale omgeving, kan ook bijdragen tot het financiële succes op lange termijn van uw bedrijf.

Een actieve betrokkenheid bij uw lokale gemeenschap kan u ook helpen om nieuwe markten, klanten of opportuniteiten op te sporen, om contacten te leggen met lokale instanties en opinieformers, en om met andere bedrijven nieuwe partnerschappen aan te gaan in het kader van gemeenschapsprojecten.

Probeer activiteiten te kiezen die afgestemd zijn op uw bedrijfsdoelstellingen (bv. activiteiten die potentiële klanten interesseren of inspelen op de opleidings- en tewerkstellingsbehoeften van uw bedrijf), die relevant zijn voor uw lokale gemeenschap, waarbij de werknemers betrokken worden, en die binnen uw mogelijkheden liggen.

6. Bedrijfswaarden

22. Hebt u uw bedrijfswaarden en uw gedragsregels duidelijk gedefinieerd?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
23. Deelt u uw bedrijfswaarden mee aan klanten, zakenpartners, leveranciers en andere belangstellende partijen (bv. bij verkooppresentaties, in marketingmateriaal of tijdens informele gesprekken)?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
24. Zijn uw klanten zich bewust van uw bedrijfswaarden en uw gedragsregels?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
25. Zijn uw werknemers zich bewust van uw bedrijfswaarden en uw gedragsregels?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐
26. Krijgen uw werknemers opleiding over het belang van uw bedrijfswaarden en uw gedragsregels?				
Ja ☐	Neen ☐	Deels ☐	Weet niet ☐	Niet van toepassing ☐

Hoe goede bedrijfswaarden kunnen bijdragen tot het succes van uw onderneming

De meeste bedrijven 'handelen al juist' – of doen toch minstens een aantal dingen goed! Kleine en middelgrote ondernemingen weerspiegelen vaak de bestaande waarden en principes van de eigenaar/bedrijfsleider. Maar weinig bedrijven hebben hun waarden geïntegreerd in een gedragscode, een verklaring van goede werkpraktijken of zelfs een reeks eenvoudige regels met betrekking tot de visie, de waarden, de verantwoordelijkheden en de ambities van het bedrijf.

Door uw waarden te definiëren en mee te delen kunnen u en uw werknemers trouw blijven aan datgene waarin u gelooft en zo de reputatie van uw bedrijf opbouwen, door een instrument ter beschikking te stellen en een intentieverklaring af te leggen aan de mensen en de partners met wie u zakendoet. Mensen werken graag voor en met anderen die dezelfde waarden delen, dus op deze manier kunt u werknemers, klanten, leveranciers en investeerders aantrekken die het eens zijn met uw principes.

Zorg ervoor dat uw bedrijfswaarden echt uw bedrijf en zijn context weerspiegelen. U moet hoge standaarden op de werkplaats promoten en positief omgaan met de interesses en de bekommernissen van uw werknemers, uw klanten, uw leveranciers en de lokale gemeenschap.

Beschikken over duidelijk gedefinieerde waarden is een uitgangspunt. Als algemene regel moeten uw waarden duidelijke en consistente richtlijnen zijn om situaties aan te pakken die dilemma's of belangenconflicten inhouden. U zult de beste resultaten boeken als u anderen kunt overtuigen van uw engagement ten opzichte van de bedrijfswaarden door:

- persoonlijk een consistent rolmodel te zijn;
- te communiceren met de mensen; en
- uw waarden intern en extern mee te delen.

De kernwaarden en de principes van een bedrijf – en het engagement daartegenover – houden onlosmakelijk verband met de reputatie die het bedrijf geniet.